

TANTÁRGYI TEMATIKA ÉS FÉLÉVI KÖVETELMÉNYRENDSZER

OTR1012L – OTR 1024L Kora újkori egyetemes történelem

Szeminárium, 2024-2025/2

A tantárgy teljesítésével a hallgató megbízható ismeretekkel bír az európai, valamint az egyetemes történelem fontosabb eseményeiről, történelmi folyamatairól, fordulópontjairól; képes a múlt és jelen társadalmi, gazdasági, politikai és kulturális folyamatairól, jelenségeiről többszemponútú, tárgyilagos érveléssel alátámasztott véleményt alkotni, ezekkel kapcsolatos problémákat megfogalmazni. Ismeri a közös európai, valamint az egyetemes emberi civilizáció kulturális örökségének, kódrendszerének lényeges elemeit. Megerősödnek a hallgatóban az európai civilizációs identitás alapelemei. Megismeri a kurzus témájának a NAT, a kerettantervek és az érettségi követelményekhez való illeszkedését.

A foglalkozásokon történő részvétel tekintetében a Tanulmányi és Vizsgaszabályzat (TVSz) rendelkezései az irányadók.

Félévi követelmény: gyakorlati jegy

Az értékelés módja, ütemezése:

1. Zárthelyi dolgozat megírása a félév végén.
2. Referátum tartása az órai foglalkozáson. A referátum része annak a bemutatása, hogy a NAT-ban, a kerettantervekben és az érettségi követelmények között melyek azok a fogalmak, adatok (lexikák) és esetleges fejlesztési feladatok, amelyek a választott témához kapcsolódnak.

A félévközi ellenőrzések követelményei:

1. A zárthelyi dolgozat érvényességének feltétele az 50%-ot jelentő ponthatár átlépése. (50.51 %) Az elégtelenre értékelt dolgozat pótlására a vizsgaidőszak folyamán kerül sor.
2. A referátumnak eleget kell tennie egy tudományos igényű elkészített előadás alapkövetelményeinek (önálló anyaggyűjtés, kutatómunka, megfelelő hivatkozási apparátus megléte, a felhasznált szakirodalom feltüntetése)

Szemináriumi témák:

1. A kora újkori Európa demográfiai és gazdasági viszonyai
2. A földrajzi felfedezések és hatásai
3. Protestáns és katolikus reformáció; vallásháborúk a XVI. sz-i Európában
4. A Habsburg monarchia a XVI-XVIII. században
5. A spanyol és francia abszolútizmus jellemzése
6. Az oszmán birodalom: tetőpont és hanyatlás
7. Európai hatalmi küzdelmek a XVI-XVIII. században
8. Az angol fejlődés a XVI-XVII. Században
9. Kelet-Európa helyzete a kora újkorban

Ajánlott szakirodalom:

- Ágoston Gábor: Az oszmán hódítás és Európa. Budapest, 2022.
- Anderle Ádám: Spanyolország története. Budapest, 1999.
- Ifj. Barta János: „Napkirályok” tündöklése (Európa a XVI-XVIII. Században). Debrecen, 1996.
- Font Márta, Krausz Tamás, Niederhauser Emil, Szvák Gyula: Oroszország története. Budapest, 2001.
- Grimbly, Shona: Nagy földrajzi felfedezések. Budapest, 2002.
- Hahner Péter: Franciaország története. Budapest, 2002.
- Uő.: A régi rend alkonya. Egyetemes történet 1648-1815. Debrecen, 2006. (2016-os javított elektronikus kiadás.)
- Hill, Christopher: Az angol forradalom évszázada 1603-1714. Budapest, 1968.
- Kontler László: Politikaelmélet, dicsőséges forradalom és alkotmányos rendezés 1688–1689-ben. In: Mikes Tünde – Kontler László (szerk.): Tanulmányok a XVI-XVII. századi egyetemes történelem köréből. Budapest, 1984. 84-113.
- Matúz József: Az Oszmán Birodalom története. Budapest, 1990.
- Niederhauser Emil, Gonda Imre: A Habsburgok. Budapest, 1998.
- Orosz István, Barta János, Angi János (szerk.): Európa az újkorban (16-18. század). Debrecen, 2006.
- Pach Zsigmond Pál: Közép-kelet-európa és a világkereskedelem az újkor hajnalán. Századok, 1982. 443-475.
- Papp Imre: A Napkirály. XIV. Lajos élete és kora. Budapest, 1989.
- Poór János (szerk.): A kora újkor története. Budapest, 2009. (E-book verzió.)
- Uő. (szerk.): Kora újkori egyetemes történeti szöveggyűjtemény. Budapest, 2000.
- Szántó György Tibor: Anglia története. Budapest, 2003.
- Szántó György Tibor: Anglikán reformáció, angol forradalom. Budapest, 2000.
- Wallerstein, Immanuel: A modern világ gazdasági rendszer kialakulása. Budapest, 1983.

Letölthető dokumentumok

Nemzeti Alaptanterv:

<https://magyarkozlony.hu/dokumentumok/3288b6548a740b9c8daf918a399a0bed1985db0f/megtekintes>
(A Magyar Közlöny 2020. január 31-I (17.) száma; 5/2020. (I. 31.) Korm. rendelet)
Történelem kerettantervek: https://www.oktatas.hu/kozneveles/kerettantervek/2020_nat Hatályos
érettségi és vizsgakövetelmények:

https://www.oktatas.hu/kozneveles/erettsegi/altalanos_tajekoztatas/vizsgakovetelmenyek2017

Az érdemjegy kialakításának módja:

Az érdemjegy a zárthelyi dolgozat és a referátum súlyozott átlagából képződik.

Nyíregyháza, 2025. február 6.

Szoboszlai György
főiskolai docens